

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 27. novembra 2012 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenej **I. M.**, pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 3 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 a iné, o dovolaní obvinenej I. M. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 3. novembra 2011, sp. zn. 4To/65/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej I. M. sa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 23. júna 2011, č. k. 5T/74/2005-745, bola obvinená I. M. uznaná vinnou zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, 3 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. zák.“) v jednočinnom súbehu s trestným činom skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 125 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období od 26. novembra 2001 do 4. augusta 2003 v predajni N. u B. na ul. F. v N. zapísala v dôsledku úmyselných chýb v sčítaní do pokladničnej knihy v neprospech predajne rozdiel medzi príjmami a výdajmi, ktorý nezodpovedal fyzickému stavu dennej tržby v pokladni, čím znížila účtovný zostatok v pokladni o sumu 102.849,80 Sk (3.413,99 Eur), ktorú sumu súčasne z pokladne vzala a v období od 13. decembra 2000 do 28. februára 2003 zapísala do pokladničnej knihy predajne fyzický stav finančnej hotovosti prevzatej od zákazníkov za odobratý tovar v nižšej hodnote ako prevzala na základe pokladničného dokladu, pričom rozdiel si ponechala a použila pre vlastnú potrebu, čím spôsobila škodu vo výške 157.820,50 Sk (5.238,68 Eur), čím celkovo poškodeným Ing. M. V., J. B. a E. S. spôsobila škodu vo výške 260.670,30 Sk (8.652,67 Eur).

Okresný súd za to obvinenej uložil podľa § 248 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov, pričom podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. jej súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. jej určil skúšobnú dobu v trvaní 2 roky.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. por.“) bola obvinená zaviazaná uhradiť poškodenej Ing. M. V., súkromnej podnikateľke s obchodným menom Ing. M.... V., N. U B. s miestom podnikania N., F., IČO: X. spôsobenú škodu vo výške 8.652,67 Eur.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. súd poškodenú Ing. M. V., súkromnú podnikateľku s obchodným menom Ing. M.... V., N. U B. s miestom podnikania N., F., IČO: X. so zvyškom jej nároku na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Proti tomuto rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení, podala odvolanie obvinená.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací rozsudkom z 3. novembra 2011, č. k. 4To/65/2011-780 podľa § 258 ods. 1 písm. b/, d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 259 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že obvinenú I. M. uznal vinnou zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako osoba poverená na základe pracovnej zmluvy z 13. mája 1996 na preberanie finančnej hotovosti za odobratý tovar od zákazníkov predajne N. u B. v období od 26. novembra 2001 do 4. augusta 2003 v predajni N. u B. na ul. F. v úmysle seba obohatiť zapísala do pokladničnej knihy predajne súčet prijatej finančnej hotovosti v nižšej hodnote než bol skutočný súčet prijatej finančnej hotovosti, čím znížila účtovný zostatok o sumu 102.849,- Sk (3.413,99 Eur), ktorú sumu súčasne z pokladne vzala a použila pre vlastnú potrebu a v období od 13. decembra 2000 do 28. februára 2003 v úmysle seba obohatiť zapísala do pokladničnej knihy predajne N. u B. fyzický stav finančnej hotovosti, ktorú prevzala od zákazníkov predajne za odobratý tovar v nižšej hodnote, ako skutočne prevzala na základe pokladničného dokladu a rozdiel vo výške 157.820,50 Sk (5.238,68 Eur) použila pre vlastnú potrebu a týmto konaním spôsobila poškodeným Ing. M. V., J. B. a E. S. škodu vo výške 260.670,30 Sk (8.652,67 Eur).

Krajský súd za to obvinenej uložil podľa § 250 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 1 rok, pričom podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. jej výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. jej určil skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. bola obvinená zaviazaná uhradiť poškodenej Ing. M. V., súkromnej podnikateľke s obchodným menom Ing. M... V., N. U B. s miestom podnikania N., F., IČO: X. spôsobenú škodu vo výške 8.652,67 Eur.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. súd poškodenú Ing. M. V., súkromnú podnikateľku s obchodným menom Ing. M... V., N. U B. s miestom podnikania N., F., IČO: X. so zvyškom je nároku na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu 6. augusta 2012 dovolanie. V jeho odôvodnení uviedla ako dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t.j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinená argumentuje nasledovne:

„Mám za to, že súd I. stupňa, ako aj odvolací súd nesprávne posúdili zistený skutkový stav, nakoľko skutok, ktorý mi je kladený za vinu, bol kvalifikovaný oboma súdmi ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin. Mám za to, že dokazovaním v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní nebolo preukázané, že došlo k spáchaniu skutku tak, ako je to uvedené. Nikdy som nepopierala, že ako predavačka – podľa pracovného zaradenia, na základe pracovnej zmluvy som zastupovala pokladničku len v čase jej neprítomnosti, som omylom alebo v dôsledku neskúsenosti a nezaškolenia nesprávne uviedla zápisy v pokladničnej knihe a to s poukazom na všetky okolnosti uvedené v mojej výpovedi, (pričom som nebola hmotne zodpovedná za pokladnicu), čím došlo k chybnému sčítaniu, no nebolo vôbec preukázané, že by som sa na škodu cudzieho majetku obohatila, alebo uviedla iného do omylu a spôsobila tak týmito chybnými zápismi do pokladničnej knihy akúkoľvek škodu tak, ako sa uvádza v skutku, ktorý mi je kladený za vinu, v rozhodnutiach súdu I. stupňa, ako aj odvolacieho súdu.

Samotným dokazovaním skutkového stavu bolo preukázané iba to, že som v pokladničnej knihe uviedla nesprávne sumy finančnej hotovosti, čiže išlo iba o sčítacie chyby. Iný relevantný záver zo zadovážených dôkazov nevyplýva, a to aj napriek tomu, že som prostredníctvom návrhov svojho obhajcu podávala návrh na vykonanie ďalších dôkazov, aby boli zadovážené ďalšie listinné dôkazy, ktoré by preukázali, či v skutočnosti došlo v predajni „N. u B.“ v N. na ul. F. v priebehu rokov 2001 až 2003 k vzniku akejkol'vek škody.....

Poukazujem aj na skutočnosť, že ani samotný znalecký posudok Doc. Ing. M. K., PhD. a jeho doplnenie vôbec nepreukazuje, že by došlo k spôsobeniu akejkol'vek škody v predajni....Jeho znalecký posudok iba potvrdzuje, že pri zápisoch súčtov prijatej finančnej hotovosti do pokladničnej knihy boli chyby.

Okresný súd Nitra dokonca mnou navrhované zásadné dôkazy, preukazujúce, či sa skutok stal alebo nestal, ako napr. vykonať porovnanie mesačných uzávierok pri vratke DPH s pokladničnou knihou a peňažným denníkom – zamietol. Keďže Krajský súd v Nitre na verejnom zasadnutí nezabezpečil žiadne nové dôkazy konštatujem, že súdy si pre rozhodovanie nezabezpečili základné dôkazy, ktoré by preukazovali, či vôbec došlo k vzniku akejkol'vek škody. ... Skutkový stav je taký, že možno iba skonštatovať, že som pochybila pri zápisoch do pokladničnej knihy, no nie je ničím preukázané, že by som spôsobila týmito chybnými zápismi akúkoľvek škodu a tiež niekoho uviedla týmto do omylu.

Neexistuje žiadny dôkaz (napr. výpoveď svedkov, audiovizuálne zábery a pod.), ktorý by preukazoval, že som vzala z pokladnice predajne ...finančné prostriedky v hodnote 260.670,30 Sk (8.652,67 Eur).

Zo skutkového stavu podľa môjho názoru jednoznačne vyplýva, že nebola preukázaná žiadna škoda na cudzom majetku ako jeden zo základných znakov trestného činu podvodu podľa § 250 Tr. zákona účinného do 31.12.2005. Taktiež zo skutkového stavu nevyplýva, že by došlo z mojej strany k úmyselnému konaniu za účelom inú osobu úmyselne uviesť do omylu alebo úmyselnému využitiu omylu iného a už vôbec v danom prípade nedošlo k žiadnemu obohateniu. Čo sa týka výšky škody, ktorá je tiež jedným zo základných znakov trestného činu podvodu, z ničoho nevyplýva, že by došlo k vzniku akejkol'vek škody.“

Z uvedených dôvodov obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 383 Tr. por. určil termín verejného zasadnutia, na ktorom v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera a zároveň zruší napadnuté rozhodnutie a sám rozhodne o mojom oslobodení spod obžaloby.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila Okresná prokuratúra Nitra, ktorá navrhla toto zamietnuť.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a označuje chyby konania a dôvod dovolania (§ 374 Tr. por.). Zároveň však na neverejnom zasadnutí nariadenom podľa § 381 Tr. por. dospel k záveru, že nie je splnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (ani žiaden iný).

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinená napriek tomu, že v úvode konštatuje nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, v celom dovolaní namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jej neprospech.

V prvom rade je potrebné uviesť, že tieto argumenty obvinenej stoja mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože dovolacím dôvodom v tomto prípade môže byť len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci takto vymedzeného dovolacieho dôvodu je možné účinne namietat' právne vady, ale nie je možné účinne namietat' vady skutkové, t.j. nie je prípustné namietat', že skutok tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne.

Dovolacie námietky obvinenej sa v tomto smere nedotýkali právneho posúdenia zisteného skutku, ale naopak spochybňovali skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa a subjektívne kritizovali hodnotenie dôkazov doteraz vo veci konajúcimi súdmi („Mám za to,

že dokazovaním v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní nebolo preukázané, že došlo k spáchaniu skutku tak, ako je to uvedené.“; „Skutkový stav je taký, že možno iba skonštatovať, že som pochybila pri zápisoch do pokladničnej knihy, no nie je ničím preukázané, že by som spôsobilá týmito chybnými zápsmi akúkoľvek škodu a tiež niekoho uviedla týmto do omylu.“), čo nezodpovedá tomuto uplatnenému dovolaciemu dôvodu (a ani žiadnemu inému).

V posudzovanom prípade skutok tak ako bol zistený súdmi bol v rozhodnutí súdu druhého stupňa správne posúdený ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Tr. zák.

Pokiaľ dovolateľka namieta, že zo skutkového stavu nevyplýva, že by došlo z jej strany k úmyselnému konaniu, tak táto skutočnosť je jednoznačne uvedená v skutkovej vete rozsudku súdu druhého stupňa (ktorá bola odvolacím súdom upravená): „...v úmysle seba obohatiť...“. Tu ako už bolo niekoľkokrát uvedené dovolací súd do zisteného skutku nezasahuje. K argumentácii obvinenej o nespôsobení škody je treba uviesť, že ide o námietku skutkového zistenia, nie námietku právnej kvalifikácie.

Ďalej obvinená kritizuje, že Okresný súd Nitra ňou navrhované zásadné dôkazy, ktoré mali preukázať, či sa skutok stal alebo nestal, zamietol. K tomu možno poznamenať, že právo obvinenej na obhajobu (ak bolo porušené, potom treba aplikovať dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) spočíva aj v navrhovaní dôkazov v zmysle § 34 ods. 1, § 44 ods. 2 Tr. por. Tomu potom zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (k tomu pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Tdo/45/2009 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7/2011), čo v danom prípade dodržané bolo.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., dovolací súd musel dovolanie obvinenej I. M. podľa § 382 písm. c/ Tr. por., na neverejnom zasadnutí, odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. novembra 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková